

Romantizam

Ime i prezime

Grupa

Sadržaj

Popis slika 2

I. Definicija romantizma 1

Povijest 2

II. Osnovne karakteristike 3

Etimologija 4

Vremensko razdoblje 5

Popis slika

Slika 1: Romantizam u umjetnosti

Slika 2: Sloboda izražaja

Slika 3: Pravo na izričaj

Slika 4: Akvarel

I. Definicija romantizma

Romantizam¹ je umjetnički, književni i intelektualni pokret nastao u Europi krajem 18. stoljeća. U većini zemalja dosegao je vrhunac u razdoblju od 1800. do 1850. Djelomično je nastao kao reakcija na industrijsku revoluciju,[1] društvene i političke norme iz doba prosvjetiteljstva i znanstvenu racionalizaciju prirode.[2] Najviše je utjelovljen u likovnoj umjetnosti, glazbi i književnosti, ali imao je i velik utjecaj na historiografiju,[3] obrazovanje,[4] i prirodoslovje.[5] Imao je također značajan i kompleksan utjecaj na politiku i, premda je većina razdoblja romantizma karakterizirao liberalizam i radikalizam, njegovi dugoročni i najznačajniji učinak bio je rast nacionalizma.

Slika 1: Romantizam u umjetnosti

Ovaj je pokret isticao intenzivne emocije kao jedini autentični izvor estetskog doživljaja, dajući novi naglasak na osjećaje kao strahovanje, stravu i užas i strahopoštovanje, posebno ono koje se doživi kod suočavanja s novim estetskim kategorijama kao što je uzvišenost i ljepota prirode. Smatrao je narodnu umjetnost i drevne običaje plemenitima, ali je također vrlo cijenio spontanost, kao primjerice impromptu u glazbi. U suprotnosti s idealima racionalizma, u klasicizmu romantizam je ponovo oživio medievalizam[6] davajući naglasak na umjetničkim i narativnim elementima općenito percipiranim kao autentično srednjovjekovnima u pokušaju bijega od pojava kao što je rast broja stanovnika, ubrzana urbanizacija i industrijska revolucija.

---

¹ Romantizam dolazi iz latiskog

Povijest

Iako je romantizam proizašao iz njemačkog pokreta Sturm und Drang, koji je naglašavao intuiciju i emocije iznad prosvjetiteljskog racionalizma, neposredni faktori utjecaja bili su i događaji i ideologije proizašle iz Francuske revolucije. *Romantizam je visoko cijenio dosege "herojskih" individualista i umjetnika, čiji su primjeri imali važan učinak u opremanjivanju društva. Promicao je također maštu pojedinca kao kritički autoritet i instrument povećanja slobode naspram klasičnih obrazaca oblikovanja u umjetnosti. U prikazu ideja romantizma postojalo je jako pribjegavanje povjesnoj i prirodnjoj neizbjježnosti Zeitgeistu.* U drugoj polovici 19. stoljeća, pojavio se pokret realizma kao dijametralna suprotnost romantizmu.^[7] Propadanje romantizma u tom razdoblju bilo je povezano s višestrukim društvenim procesima, od političkih promjena do širenja nacionalizma.

II. Osnovne karakteristike

Slika 2: Sloboda izražaja

strane "umjetnih" pravila koja bi dirigirala kakvo bi djelo trebalo biti. Samuel Taylor Coleridge i drugi vjerovali su da postoje prirodne zakonitosti kojima će mašta, bar mašta dobrog kreativnog umjetnika, nesvesno poteći ka umjetničkoj inspiraciji koja će spontano sve učiniti.[10] Isto kao i pravila, smatra se da i utjecaj modela drugih radova sprječava maštu stvaratelja, tako da originalnost postaje esencijalna. Koncept genija ili umjetnika koji je sposoban stvoriti vlastito originalno djelo kroz proces "kreacije ni iz čega" ključan je u romantizmu, a najgori grijeh je stvarati po obrascu prethodnih radova.

Definiranju prirode romantizma moguće je prići iz početne pozicije primarne važnosti slobodnog izražaja osjećaja umjetnika. Važnost koju romantičari daju emocijama dobro se može sažeti u opasci njemačkog slikara Caspara Davida Friedricha da su "umjetnikovi osjećaji njegov zakon".[8] Za Williama Wordswortha, pjesma bi trebala započeti kao "spontana poplava jakih osjećaja," koje pjesnik kasnije "u miru prikupi," evocirajući novi, ali pripadajući osjećaj kojeg kasnije oblikuje u umjetnost.[9] Kako bi se izrazili ti osjećaji, smatra se da sadržaj umjetnosti mora proizaći iz umjetnikove mašte, sa što manje miješanja od

Slika 3: Pravo na izričaj

Etimologija

Grupa riječi s korijenom "roman", kao npr. romansa ili "romanički", ima složenu povijest, ali sredinom 18. stoljeća pridjev "romantic" u engleskom i "romantique" u francuskom jeziku općenito se koristio za veličanje prirodnih fenomena kao što su pejzaži i zalasci sunca, slično suvremenoj uporabi ali bez seksualnih konotacija. Primjena ovog pojma na literaturu najprije postaje uobičajena u Njemačkoj 1790-ih, gdje se počinje pričati o "romantische Poesie" ("romantičnom pjesništvu") u krugu oko kritičara Augusta i Friedricha Schlegela, kao kontrast s "klasičnim pjesništvom", ali više u pojmovima duha nego pukog datiranja. Friedrich Schlegel u svom djelu Dijalog o pjesništvu (1800.) piše:

Slika 4: Akvarel

"Tražim i nalazim romantiku među starijim modernistima, u Shakespeareu, u Cervantesu, u talijanskom pjesništvu, u onom dobu viteštva, ljubavi i priča, iz kojih su ovaj fenomen i sama ova riječ potekli. Primjena ovog pojma na literaturu najprije postaje uobičajena u Njemačkoj 1790-ih, gdje se počinje pričati o "romantische Poesie" ("romantičnom pjesništvu") u krugu oko kritičara Augusta i Friedricha Schlegela, kao kontrast s "klasičnim pjesništvom", ali više u pojmovima duha nego pukog datiranja. Friedrich Schlegel u svom djelu Dijalog o pjesništvu (1800.) piše: "Tražim i nalazim romantiku među starijim modernistima, u Shakespeareu, u Cervantesu, u talijanskom pjesništvu, u onom dobu viteštva, ljubavi i priča, iz kojih su ovaj fenomen i sama ova riječ potekli.

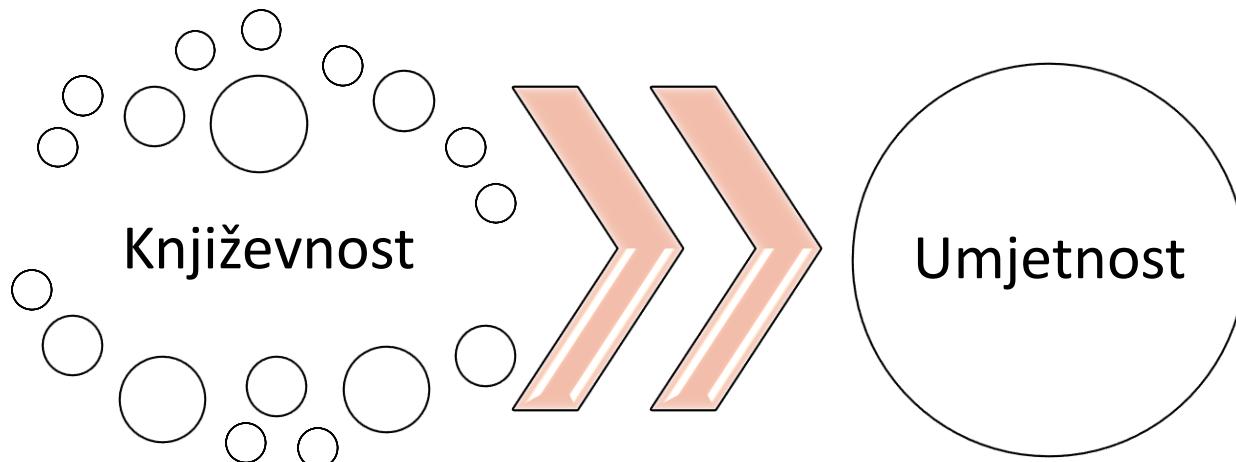
Vremensko razdoblje

R

Razdoblje kojeg zovemo romantizam vremenski se jako razlikuje od države do države, kao i između različitih umjetničkih medija i područja razmišljanja. Margaret Drabble ga je opisala odnoseći se na područje književnosti kao približno razdoblje "između 1770. i 1848.",[21] s nekoliko slučajeva mnogo ranijih od 1770. M. H.

R

Abrams ga je u engleskoj književnosti smjestio između 1789. ili 1798. (ova posljednja godina se smatra tipičnom za njegov početak) i razdoblja oko 1830., što je nešto kasnije nego kod ostalih kritičara.[22] Ostali su predlagali raspon od 1780. do 1830.[23] U drugim područjima i drugim zemljama razdoblje romantizma je vremenski značajno različit. Smatra se da se glazbeni romantizam, primjerice, ugasio kao prevladavajuća umjetnička struja tek oko 1910., ali u ekstremnoj interpretaciji kompozicija "Četiri posljednje pjesme"

1770

1848